

tudi vode; studenci usahujejo drug za drugim; po noči od enih do dveh si skušajo ljudje uloviti nekaj pitne vode.

Pišeca. Najnovejša pri nas je to, da si je eno preteklih nedelj nekdo dovolil zelo neokusno, oziroma zlobno šalo in zvižgačo s tem, da je prilepil na steber cerkvene ograje lepak ne-premišljene in neumne vsebine, kar bi naj spravilo nekatere osebe v Pišecah in okolici v neprijetnosti. Lepak je podtaknjen za preizkušnjo, kaj bo storila oblast. Pa ne boš, bratce! Vemo, po čem to smrdi in kam pes tace moli. Pišecani nismo taki in bilo bi zelo lepo, če bi nas razni zvižgačeži in agenti pustili s takimi stvarmi pri miru in si iskali kruha na bolj pošten način. Vemo tudi, odkod veter piha, a farizejsko potrkanje na prsa nam ne bo oči zavezalo.

Pišeca. Naš Fricl ga pač rado malo potegne. In takrat najraje zaspi tam, kjer se nahaja. Tako se mu je zgodilo pred kratkim. Ker pa se je tokrat napotil proti svoji navadi domov, je med potjo omagal in zaspal. Pa je imel čudovite sanje. Sanjalo se mu je, da mu je nekdo slekel šiare hlače in mu oblačil nove. Kar na smehljalj so se mu v spanju potegnile ustnice. In je spal dalje. A na večer ga je hlad zbudil. Toda groza! Mesto novih hlač se je znašal brez njih. Uzmecvič je šel z njimi. Kaj pa sedaj? Hočeš, nočeš, moral je brez njih domov. In kakšno šolo sta imela doma radi hlače z ženo, ve samo Fricl, česar pa nikomur ne pove. Toda rdečica ga vedno oblije, če mu kdo omeni zadevo s hlačami. Zanimivo pri vsem je tudi to, da sta se pri Friclu na domu zglasili malo pred zadevo s hlačami dva prebrisani ciganki, ki sta iz kart prorokovali tudi njemu in njegovi ženi. In lasje so šli obezma pokoncu, ko ciganka pravi, da bo hišo zadela v kratkem velika nesreča, ker jo bodo obiskali tatovi. Ali komaj sta ciganki izginili, že sta oba zapazila, da je napovedana tatvina izvršena. Hitro sta jo mahnila za cigankama, a bilo je že prepozno. O cigankah ni bilo več ne duha in ne sluha. — Naša hranilnica in posojilnica je znižala za prihodnje leto obresti na posojila tistim, ki bodo tekom leta nekaj dolga vrnili in redno plačevali obresti, od 7 odstotkov na 4–5 odstotkov. Posnemajte!

Izzrebane številke beograjske katedrale.

Te dni so bile izzrebane sledeče srečke v loteriji za zgradbo katoliške katedrale v Beogradu:

Glavni dobiček dvakrat 300.000 Din (600.000 Din) je zadela številka 184.276. — Dvakrat 50.000 Din (100.000 Din) št. 89.832. — Dvakrat 20.000 Din 40.000 Din št. 219.736. — Desetkrat 10.000 Din (100.000 Din) št. 62.958, 84.661, 85.898, 87.043, 190.716. — Dvajsetkrat 5000 Din (100.000 Din) št. 5448, 25.760, 112.014, 173.433, 180.910, 192.397, 204.343, 208.996, 213.483, 229.317. — 120krat 500 Din (60.000 Din) št.: 9192, 19.004, 21.942, 23.582, 34.991, 45.377, 45.690, 56.002, 60.845, 61.479, 70.917, 78.570, 79.807, 80.137, 81.000, 82.874, 43.126, 83.730, 86.685, 90.595, 91.671, 95.415, 106.970, 109.694, 111.837, 115.897, 117.411, 119.913, 121.824, 123.812, 124.484, 129.169, 132.782, 138.616, 142.130, 149.675, 153.959, 156.897, 161.228, 161.783, 164.787, 180.856, 181.061, 192.247, 197.207, 210.967, 211.409, 214.147, 222.093, 222.592, 225.441, 228.995, 231.622, 237.553, 241.618, 242.805, 244.575, 244.753, 244.823, 247.148.

»Domoljubni pevci«, zbirka ljudstvu priljubljenih pesmi, broširano 3 Din, vezano 5 Din. Naročila sprejema Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Vprašanja in odgovori.

P. N. v P. Mati ima pravico terjati od brata prevzemno svoto za nas. Ali imam jaz sam tudi pravico? — Kakor je prevzemna pogodba. Najbrže ne, ampak sedaj samo mati lahko zahteva, ker še ni deljeno na vas, vi pa šele po materini smrti. Ako res potrebujete, naj si mati denar oskrbi in vam da. Stroške vknjižbe pa morate sami plačati, ker gotovo ni v pogodbi, da jih za vas ona plača.

H. R. v L. Pri neki bančni družbi sem kupil srečke, plačal, sedaj ni ne duha in ne sluha. — Ker je dotična bančna družba v Sloveniji, boste uspeli, ako jo potom odvetnika opomnite na izpolnitev dogovora ali vrnitev denarja. Imeti pa morate potrdila!

H. P. v K. Ali moram za šoferja imeti meščansko šolo? — Ne, pač pa morate delati šoferski izpit, prijavite se, ko boste znali voziti, na srezkem načelstvu. Učite se lahko prlvatno, kjer hočete. Tudi za železniško službo se ne zahteva meščanskošolska izobrazba.

S. K. v R. S. Ali zakupnik soli res mora odajati sol trgovcem v originalnih vrečah, ki so drage? — Da. Če so drage, ni njegova krivda, ako ne računa več, kot je določeno.

P. H. v L. V koledarju leta 1902 čitam o neki rastlini zoper jetiko. Kakšna je ta rastlina? — Je gotovo tudi tam popisana. Je to mala skalna praprota, ki raste na starih zidovih iz ometa. Kuha se jo kot navaden lipov čaj. Ima snovi, ki zaapnenijo rane v pljučih, da se jetika zatle.

A. M. v L. Ali je žena dolžna plačati dolgove za možem? — Pri vas to vprašanje ne pride v poštev, ampak samo to, da ste poravnali na sodišču podpisali, če tudi iz nevednosti, ter jo morate sedaj izpolniti. To da je vse od žene, vas ne oprosti od plačila, ker vam lahko zarubi, kar nosite seboj, denar, uro itd.

M. T. v Petersdorfu, Ali se izhajajo Mohorjeve knjige v Sloveniji, kakor pred 10 leti, ko sem bil še doma? — Še izhajajo. Pišite v Celje, kjer ima sedaj Mohorjeva družba svoj sedež. Sporočite ji, kako bi se dalo v vašem kraju med izseljenci razširiti dobro knjigo.

O. J. v Št. J. Ali mi sosed lahko zaračuna pot preko mojega sveta, kjer sem dosedaj zastoj vozil? — Predvsem gre za to, ali je tista pot bila vsaj 30 let v rabi. Ako da, vam jo mora brezplačno pustiti tudi v bodoče. Ako ne, imate še eno sredstvo, da namreč do svoje hiše ne morete z glavne ceste drugače kot po njegovem svetu. En dohod pa vam brezpogojno gre, posebno ker ste kupili posestvo s tem dohodom in vam dohoda ni branil dolgo let. Prodaja posestva ne prekine zastaranja. Sosedu le povejte, da stori edino pametno, da pusti voziti. Poglejte v zemljiško knjigo, morate je pot tudi uknjižena v korist vašega posestva, če ne, dokažite, da je bila kupljena. Dvakrat se iste stvari ne prodaja, razen če je v pogodbi, da velja samo za takratnega lastnika.

K. A. v G. Ali vrane lahko streljam? — Lahko, za te se noben lovec ne piplje.

H. P. v L. Dobil sem nalog, plačati vojnico za vsa leta nazaj. Sem revež, nimam ničesar. Kaj naj storim? — Kaznovani ne boste, ako ne morete plačati, ker davek plača le tisti, ki ga more. Pustite, da pridejo rubiti, videli bodo, da nimate nič, pa bodo šli. V zapor vas za to, ker nimate nič, vendar ne bodo dali!

K. J. v V. Ali se letos še vrši kako romanje na Brezje s polovično vožnjo? — Kolikor je nam znano, ne. Je že pozen čas za to.

Ladje brez posadke.

Naloga dveh rušilcev.

Po sklepu mednarodne morske konference sta poslali ameriška vlada križarko »Seneca« in angleška vlada torpedni rušilec »Terror« v vsa morja zemeljske oble z nalogo, katero sta ti dve ladji te dni srečno dovoršili. Vojni ladji sta dobili nalogo, preiskati vsa morja in poiskati vse zapuščene in pokvarjene ladje, ki plavajo po morju. Nihče skoraj ne ve, koliko tisoč takih ladij, ki so podobne res ladjam strahov, plove po morju sem in tja. Vse te ladje gonijo vetrovi, kakor se jim za- hoče, drugič pa jih zagrabijo morski tokovi, tako da te ladje kljub počasni vožnji v teku let napravijo silno dolge vožnje. Te ladje, ki ne vozijo v nobeni smeri in katere čestokrat križajo znana paroplovna pota po morju, postanejo lahko morskemu prometu prav nevarne.

Angleška vojna ladja je dobila nalogo, naj očisti Atlantski ocean pred temi ladijskimi mrličji. Ameriška vojna ladja pa je dobila isto nalogo za Tiho morje.

Jadrnica, ki je blodila 80 let.

Povod za ta sklep je dala nesreča, ki jo je povzročila zapuščena ladja, ki je ena najstarejših takih vagabundov na morju. Izkušeni mornarji poznajo precej takih ladij, saj jih včasih na svojih vožnjah tudi srečajo. Tako je n. pr. l. 1848 zašla velika mehikanska jadrnica »Silicos« v tajfun, ki je bil tako silen, da je jadrnici skoraj v trenutku odtrgal vsa jadra. Mornarji jadrnice so se k sreči mogli rešiti v čolnih. Zapuščena jadrnica brez jaborov in jader pa je blodila po vseh morjih, 80 let je plavala po oceanih in nešteto krat so jo videli parniki najrazličnejših držav. V mesecu decembru leta 1929 pa je zadel v to zapuščeno ladjo ameriški potniški parnik. Bila je megla in noč in ker na zapuščeni ladji ni bilo žive duše, seveda nihče ni mogel z nje odgovoriti na rog, s katerim so trobili na parniku zato, da ne bi zadeli v kako ladjo, ki bi jim plula nasproti. Udarci je bil tako strašen, da je ameriška potniška ladja »McKinley« dobila velikansko luknjo v stransko steno. Le z največjim naporom so mornarji zamašili luknjo in tako obdržali pokvarjeni parnik na vodi. Takoj po tej nesreči je začel zasledovati to ladjo strahov ameriški torpedni rušilec. Toda morski tok jo je odnesel neznano kam in radi tega je morska konferenca napovedala vojno vsem takim zapuščenim ladjam.

15krat v vseh morjih sveta.

Druga taka znana ladja strahov je jadrnica s tremi jabori »W. G. Sargent«, ki je plula leta 1891, naložena z dragocenim lesom, v Evropo. Sedem let ni bilo o tej ladji glasu, ko so jo prvič zapazili na morju v bližini Nove Zelandije. Počasi in brez najmanjšega glasu je plavala zapuščena ladja, ki jo je nosil morski tok, glavni jabor je bil odlomljen in ležal postrani čez krov. Od vseh jader ni ostala niti ena majhna cunjica. Noben človek se ni pokazal na tej ladji in od takrat so za-

pazili na morju to še 70krat v vseh morjih sveta, tako v bližini Avstralije, Indije, Japonske, Severne in Južne Amerike in Afrike. Po cenitvah starih in izkušenih mornarjev so morski tokovi to ladjo nesli že najmanj 15krat okrog in okrog sveta.

Morski strah.

Strahoten doživljaj pa so imeli mornarji brazilskega tovornega parnika »Jason« v Karibskem morju. Njihovemu parniku je priplavala počasi nasproti čudna ladja, ki je bila pobarvana s čisto črno barvo. Iz stranskih odprtih v steni so štrlele cevi topov. Nikjer niso mogli najti nobenega napisu, z ladje pa ni bilo čuti najmanjšega glasu. — Ker je še danes mnogo mornarjev praznovernih, so bili skoraj vsi v trenutku prepričani, da jim pluje naproti »večni mornar«. Kapitan pa je šel z nekaj mornarji v majhen motorni čoln in se peljal do pokvarjene ladje. Na tleh največje kabine so našli v zapuščenih ladji tri okostja in več revolverjev, iz katerih je bila izstreljena zadnja municija. Na ladji niso našli nobenih papirjev ali vrednosti. Kapitan je sklepal, da so najbrž našli preostanke roparske ladje, ki je svojčas plenila v kitajskih in malajskih vodah. Z vsega, kar so videli na ladji, so sklepali, da so se mornarji roparske ladje uprli svojim vodjem, jih pobili in s plenom zapustili ladjo.

Srečna najdba.

Bolj prijetno srečanje pa je doživel v poletju leta 1929 L. Warren, kapitan ribiškega parnika v bližini zahodne obale Grönlandije. Srečal je zapuščen nizozemski parnik, ki je bil na tovarjen s samimi poljedelskimi stroji. Dal je privezati zapuščeno ladjo ob svoj parnik in jo pripeljal nazaj na Nizozemsko, kjer je dobil izplačano najdenino 20.000 nizozemskih goldinarjev. Po poročilih o nesreči, ki je zadela ta parnik, so sklepali, da je ta ladja zašla v orkan, nakar je moštvo zapustilo ogroženo ladjo. Vihar je prevrnil vse reševalne čolne, mornarji so vsi utonili, ladja sama pa je srečno prestala vihar.

Uničevanje teh ladij ni bilo lahko. Ker plovejo te ladje toliko let po morju, okamene vsi leseni deli v vodi, ki postanejo tako trdni, da jih ni mogoče uničiti niti z ognjem, niti z dinamitom. Vojni ladji sta vse te ladje torpedirali in edino to je zaleгло, da so se zapuščene ladje potopile.

Raznoterosti.

Ognjenik, ki ima v žrelu ledenik. — Ruska znanstvena ekspedicija, ki je raziskovala pogorja v Armeniji, je odkrila ledenik v žrelu ugaslega ognjenika. Kljub temu, da se zdi ta vest neresnična, je to vendar le resnica in 5000 metrov visoki ugasli ognjenik Alages v Armeniji ima v svojem žrelu močilen ledenik. To bo kropa, če začne ognjenik zopet bruhati.

Trgovanje z mumijami. Mumija je balzamirano človeško truplo, ki se oetij. Znale so nam pred

Vsem cenj. naročnikom,

katerim je potekla naročnina, smo priložili danes položnice ter prosimo, da kmalu obnovijo naročnino, ker drugače smo primorani, jim ustaviti list. »Slovenski Gospodar« stane za celo leto 32 Din, za pol leta 16 Din, in za četrt leta 9 Din. — Upravništvo.

vsem mumije staroegipčanskih faraonov, ki so ostale dobro ohranjene do danes in jih je videti po muzejih. Kraljev pa niso balzamirali samo Egipčani, ampak še drugi narodi in med temi tudi Indijanci v osrednji in južni Ameriki. Po južnoameriški republiki Čile se raztezajo puščave, ki so na debelo pokrite s salpetrom, ki je znan kot umetno gnojilo po celem svetu. Salpetrova puščava v Čile je Atacama, ki leži 130 km od mesta Antofagasta dalje v notrajnost. Imenovana puščava je znamenita po staroindijanskih grobovih, katerih je tamkaj vse polno. Indijanskih glavarjev po smrti v Čileni bilo treba balzamirati, ampak sta izvršila ta posel narava in salpeter. Umrlega poglavarja so odnesli v puščavo, skopali v salpeter jamo in vanj položili mrtveca v čepeči legi. Poleg njega so privezali živo vdovo, oba zasuli, plesali običajne posmrtnne plese in se vrnili zopet v svoje rodovitne kraje. Na ta način je nastalo po puščavi Atacama vse polno od daleč vidnih gričkov, ki so sto- in stoletja stari grobovi, v katerih je najti dobro ohranjene mumije indijanskih poglavarjev in njihovih živo zakopanih žen. Na ženskih obrazih je še danes čitati strah in grozo, ki sta razjedala žrtev, dokler se ni zadušila pod plastjo salpetra. Egipčanski mumij že skoro ni več, ker so že vse izkopane, pa so se vrgli razni spekulanti na trgovanje s čilskimi mumijami. Ker se je trgovina čilskih mumij potem prekucala na muzeje in bogatejše Amerikance ter Angleže preveč razpasla, je čilska vlada strogo zabranila, brez njenega dovoljenja se dotakniti indijanskega groba v Atacama puščavi. Kljub prepovedi in zastraženju pa staroindijanske mumije nimajo miru. Med smrtnimi nevarnostmi vedno izkopavajo in premetavajo puščavske gričke črnci in Kitajci, ki zaslužijo z najdenimi mumijami več, kakor če bi kopali zlato. Po čilskih puščavah je danes dobičkanosna kupčija z mumijami kljub spremstvu neštetihih smrtnih nevarnosti v polnem cvetju.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Volitve v parlament so se vršile zadnje nedeljo na Grškem. Izidi še niso ugotovljeni, a razglašajo, da so dobili liberalci (Venizelos) 110, ljudska stranka 90 mandatov, ostalih 50 še ni razdeljenih.

Prva seja 13. zasedanja skupščine Društva narodov je bila otvorjena dne 25. septembra. Za predsednika je bil izvoljen grški zastopnik Politis.

Vodja indijskih nacionalistov Ghandi je nehal z gladovanjem, ker je angleška vlada odobrila zahteve in dogovore nacionalistov.

Smrtna žrtev. V soboto dne 24. septembra sta se kar z noži obklala 18letna Klameršek in Toplak pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji. Toplak je izkrmavel vsled sunka v vrat.

Kozolec je pogorel dne 24. septembra zvečer posestniku Francu Stuhec v Hrastju pri Ljutomeru.

Z zdrobljeno lobanjo so prepeljali dne 25. septembra v mariborsko bolnico 18letnega delavca Avg. Reiha iz Marenberga. Pri cirkusu v Mariboru je gledal vrteči se »ringelšpil« in hotel pobrati na dohodnih deskah 1 dinar. Železni sedež vrtuljaka ga je zadel v glavo, da mu je prebil lobanjo.

Umrl je župan občine Čermensak pri St. Rupertu v Slov. goricah, posestnik g. Jožef Voglar.

Ze novega primarija na kirurški oddelku bolnice v Mariboru je imenovan mesto v Ljubljano prestavljenega g. dr. Černiča — g. dr. Vladimir Brezovnik, doma iz Vojnika, a je bil dosedaj kirurg v Beogradu.

Prosvetno društvo Hoče priredi v nedeljo dne 2. oktobra, ob treh popoldne pri St. Janžu na Dravskem polju krasno komedijo »Babilon«. Sodeluje tudi številni tamburaški zbor našega hočkega Prosvetnega društva.

St. Janž pri Velenju. Dne 9. oktobra se dopoldne blagoslovi nova Slomškova dvorana, popoldan ob pol treh pa je v njej prva Slomškova proslava skupno z obhajanjem 20letnice slovenskega katoliškega izobraževalnega društva.

Zgornja Polskava. Naše izobraževalno društvo »Skala« priredi s cerkvenim pevskim zborom v nedeljo dne 2. oktobra Slomškovo proslavo.

Lepo perilo je ponos vsake gospodinje. Dobro platno se dobi zelo poceni pri Stermečki v Celju.

SADJARJI! Brez denarja vam je mogoče, nabaviti si samodelne sadne škropilnice. — Prevzamem v zameno jabolka. Pojasnila pri J. Videmšek, Maribor, Koroševa ul. 36. 914

Zlatomašnik J. Ilešič†

V torek dne 27. septembra predpoldne je umrl po kratki bolezni v Mariboru g. zlatomašnik in upokojeni župnik Jožef Ilešič. Rojen je bil dne 9. 3. 1859 pri Sv. Juriju ob Ščavnici. Posvečen je bil 16. 7. 1882. Po daljšem službovanju v dušnem pastirstvu je bil upokojen kot župnik pri Sv. Bolfanku v Slov. goricah. Med vojno je prišel za upravnika »Slovenskega Gospodarja« v Maribor, kjer je bil kot nad vse vesten in požrtvovalen delavec do svoje smrti. Blagopokojni je bil vesele narave, visoko naobražen ter načitan. Letos je obhajal čisto na tihem na Brezjah zlato mašo. Blagega zlatomašnika ohranimo v blagem in hvaležnem spominu in ne zabimo nanj pri najsvetejši daritvi in v molitvah!